

18. 10. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právo na víkend - týden v české justici očima šéfredaktora

Senát odmítl zakotvit do Ústavy právo platit hotově a být off-line | Vláda schválila příspěvky obcím a majitelům bytů podle zákona o podpoře bydlení | Ústavní soud zrušil obecní vyhlášku omezující chov hospodářských zvířat | Změna zákona: jedna zmeškaná schůzka na úřadu práce už nevede k vyřazení | Advokátní zkoušky čekají od Nového roku zásadní změny | Evropská komise posvětila českou windfall tax přes námitky akcionářů ČEZ | Kontrolní rada ČAK má nové vedení | Nejvyšší žalobkyně: Přibývá závažných zločinů páchaných dětmi

Vážení čtenáři,

přinášíme Vám pravidelný přehled událostí ve světě práva za uplynulý týden.

Přeji Vám hezký víkend

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
EPRAVO.CZ

Události tohoto týdne:

Senát schválil nominaci Bartoně a Smolka na ústavní soudce

Senát Parlamentu ČR 16. října v tajné volbě potvrdil dvě nové soudce Ústavního soudu, nominované prezidentem Petrem Pavlem – profesora ústavního práva Michala Bartoně a experta na evropské právo Martina Smolka. Bartoň získal podporu 53 ze 58 hlasujících senátorů, Smolek 44 hlasů. Prezident Pavel rozhodnutí Senátu uvítal a zdůraznil, že se tak daří naplňovat jeho představu o odborně i generačně pestrém složení Ústavního soudu včetně vyššího zastoupení žen. Od nových ústavních soudců očekává loajalitu k ústavnímu pořádku a důslednou obranu demokratických hodnot před případným zneužitím moci politickou většinou.

Senát odmítl zakotvit do Ústavy právo platit hotově a být off-line

Senátoři opět neschválili navrhovaný ústavní zákon, který měl do Listiny základních práv a svobod vložit právo občanů platit v hotovosti a nepoužívat digitální služby. Návrh skupiny senátorů (včetně Jitky Chalánkové) nezískal 16. října dostatečnou podporu – podobnou iniciativu Senát odmítl už v únoru 2023. Ústavní novela měla zaručit, že nikdo nebude nucen komunikovat s úřady elektronicky a že lidé mohou přijímat mzdu či hradit své závazky také v bankovkách a mincích. Senátní ústavní komise varovala, že častými změnami Listiny by se oslabovala její vážnost; zastánci naopak argumentovali ochranou občanů před povinnou digitalizací (podobné právo na hotovost již zavedlo např. Slovensko).

Vláda schválila příspěvky obcím a majitelům bytů podle zákona o podpoře bydlení

Kabinet 15. října odsouhlasil výši příspěvků, které budou od ledna 2026 dostávat obce a soukromí majitelé bytů za zapojení do nového systému podpory bydlení. Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) se dohodlo s ministerstvem financí na kompromisu: příspěvek na správu bytu (do 50 bytů) klesne z

původně navrhovaných 20 000 Kč na 17 000 Kč ročně na byt. Nový zákon o podpoře bydlení zavádí několik druhů příspěvků – například na správu bytů, tzv. bydlení s ručením (státní záruky pro pronajímatele), na podporované obecní bydlení či na sociální asistenci v bydlení – a počítá se zřízením sítě kontaktních míst prevence ztráty bydlení. Cílem opatření je motivovat obce i soukromé vlastníky, aby poskytli bydlení lidem ohroženým bytovou nouzí, a tím postupně snižovat počet domácností bez stabilního bydlení.

V Česku vznikne registr bytů pro efektivnější bytovou politiku

Vláda schválila vytvoření celostátního registru bytů, který má zlepšit přehled o bytovém fondu a pomoci zvýšit dostupnost bydlení. Díky novému registru stát zjistí, kolik je v ČR bytů, kde se nacházejí a jaké jsou jejich velikosti – základní verze systému má být hotova do dvou let od přijetí příslušného zákona. Podle ministra pro místní rozvoj Petra Kulhánka bude registr plně funkční do sčítání lidu v roce 2031 a umožní lépe cílit podpůrné programy na dostupné bydlení. Aktuálně musí stát údaje o bytech čerpat z katastru nemovitostí a statistik; například v roce 2021 bylo v ČR zjištěno na 200 000 neobydlených bytů, zčásti využívaných ke krátkodobým pronájmům nebo nevhodných k bydlení kvůli špatnému stavu.

Nejvyšší žalobkyně: Přibývá závažných zločinů páchaných dětmi

Nejvyšší státní zástupkyně Lenka Bradáčová upozornila na výrazný nárůst počtu závažných trestných činů, jichž se dopouštějí děti a mladiství. Při projednávání výroční zprávy státního zastupitelství za rok 2024 v Senátu (16. října) uvedla, že loni bylo evidováno 20 vražd (včetně pokusů a příprav) spáchaných pachateli mladšími 18 let, zatímco před deseti lety šlo o ojedinělé případy. Roste také kriminalita v kyberprostoru – zatímco před dekádu zaznamenala policie kolem 4 000 trestných činů spáchaných online, loni to bylo již 18 000 (včetně kyberšikany, vydírání či sexuálně motivovaných činů). Bradáčová vyzvala ke zlepšení prevence (osvětové kampaně) a zároveň kritizovala zastaralé informační systémy justice, které komplikují efektivní analýzu dat o kriminalitě.

Ústavní soud zrušil obecní vyhlášku omezující chov hospodářských zvířat

Plénum Ústavního soudu nálezem sp. zn. Pl. ÚS 16/25 zrušilo obecně závaznou vyhlášku obce Cebiv, která výrazně regulovala chov hospodářských zvířat na jejím území. Ústavní soud konstatoval, že obce sice mohou stanovovat podmínky pro chov zvířat, pokud tím chrání veřejný pořádek, čistotu či životní prostředí, avšak musí sledovat konkrétní legitimní cíl a nepřekročit rámec své působnosti. Cebivská vyhláška podle soudu neobstála, protože se obsahově překrývala s úpravou ve stavebním zákoně (například omezení chovu bylo možné řešit územním plánováním) a obec ani řádně nezdůvodnila místní potřebu takových omezení. Ústavní soud proto na návrh Ministerstva vnitra vyhlášku s okamžitou platností zrušil; judikatura zároveň obecněji potvrdila, že obce mohou regulovat jen ty aspekty chovu zvířat, které mohou narušovat veřejný pořádek nebo čistotu a nejsou již plně upraveny zákonem.

Ústavní soud: Kauzu mobiliáře zámku v Lomnici musí soudy projednat znovu

Ústavní soud se podruhé zabýval vleklým sporem o vydání mobiliáře (historického vybavení) zámku v Lomnici a Luhačovicích a částečně vyhověl stížnosti dědiců původních majitelů. Ve vztahu k mobiliáři zámku v Lomnici dal soud nálezem I. ÚS 2123/19 za pravdu stěžovatelům a rozhodl, že obecné soudy musí případ znovu posoudit – nemohou restituční nárok odmítnout paušálně s odůvodněním, že dotčené věci přešly na stát před rozhodným obdobím (pokud o konfiskaci bylo rozhodováno právě v onom období po roce 1948). V části týkající se mobiliáře zámku Luhačovice Ústavní soud stížnost zamítl, protože tyto předměty nebyly dostatečně zahrnuty v původní restituční žádosti. Případ několik desetiletí staré křivdy tak bude v části o lomnickém zámku znovu řešit obecná justice; stěžovatelkou byla Isabella Thienen-Adlerflycht, dcera někdejšího majitele, která restituovala samotné zámky už v roce 2016 (během řízení však zemřela a pokračuje za ni správce pozůstalosti).

Změna zákona: jedna zmeškaná schůzka na úřadu práce už nevede k vyřazení

Od 1. října platí novela zákona o zaměstnanosti, díky níž uchazeč o zaměstnání nepřijde o evidenci na úřadu práce za jedno opomenutí. Dosud úřady práce automaticky vyřadily z evidence každého, kdo se bez vážného důvodu nedostavil na domluvenou schůzku; nový zákon nyní toleruje jednu zmeškanou návštěvu během 12 měsíců bez sankce. Veřejný ochránce práv Stanislav Křeček označil tuto změnu za průlomovou – stát tím podle něj projevil pochopení pro lidskou chybu, což ombudsmani dlouhodobě prosazovali. Nadále však platí, že opakované nedostavení se na schůzku bez omluvy povede k vyřazení z evidence; úprava má pomoci nezaměstnaným, aby kvůli jednorázovému pochybení nepřišli o podporu a placení pojištění státem.

Advokátní zkoušky čekají od Nového roku zásadní změny

Česká advokátní komora zavádí od 1. ledna 2026 nový zkušební řád pro advokátní zkoušky, který výrazně mění dosavadní systém. Největší novinkou je zrušení samostatného písemného vědomostního testu – advokátní zkouška nově bude mít jen dvě části (písemnou a ústní), podobně jako tomu bylo v minulosti. Testové otázky se napříště využijí jen v rámci přípravy advokátních koncipientů, nikoli u samotné zkoušky. Nový zkušební řád, schválený 3. října 2025 na sněmu ČAK, také upravuje podmínky pro připuštění ke zkoušce: tříletá praxe a další náležitosti se nově dokládají až k datu konání zkoušky (dříve k datu podání přihlášky), což má zvýšit flexibilitu pro uchazeče těsně po splnění praxe.

Kontrolní rada ČAK má nové vedení

Kontrolní rada České advokátní komory (orgán dohlížející na dodržování advokátních předpisů) si 17. října na ustavující schůzi zvolila nové předsednictvo. Předsedou kontrolní rady byl tajnou volbou zvolen JUDr. Petr Poledne, Ph.D. Místopředsedy se stali JUDr. Adam Felix, LL.M., Ph.D., Mgr. Lucie Hladká, MA, Mgr. Bc. Kateřina Rychterová a Mgr. Petr Smejkal. Volba navázala na výsledky 9. sněmu ČAK ze začátku října, na kterém bylo zvoleno 70 nových členů kontrolní rady; Petr Poledne ve funkci předsedy vystřídá dosavadního šéfa kontrolního orgánu Komory.

Policie spouští kampaň proti modernímu otroctví

Národní centrála proti organizovanému zločinu (NCOZ) zahájila osvětovou kampaň „Práce v řetězech“ zaměřenou na prevenci tzv. moderního otroctví a pomoc jeho obětem. V Česku přibývá případů vykořisťování zahraničních dělníků i sociálně slabých českých občanů – pachatelé je nezotročují násilím, ale vytvářejí u obětí finanční závislost (uměle je zadlužují nebo manipulují jejich sociální dávky a doklady). Podle ředitele NCOZ Jiřího Mazánka policejní statistiky loni zaznamenaly 39 případů obchodování s lidmi, skutečný počet bude však násobně vyšší; v některých kauzách zneužívala organizovaná skupina 15-20 obětí i po několik let. Cílem kampaně je zvýšit povědomí veřejnosti i potenciálních obětí o rizicích nucené práce a odbourat nedůvěru postižených lidí vůči policii – například cizincům má být vysvětleno, že se mohou obrátit na úřady nebo neziskové organizace (jako je La Strada) bez obav z postihu či vyhoštění.

Česko odmítá přísnější klimatické cíle EU do roku 2040

Vláda ČR dává najevo nesouhlas s navrhovanými novými klimatickými cíli EU pro rok 2040. Předseda hnutí ANO Andrej Babiš, který vyjednává o nové vládě, vyzval končícího premiéra Petra Fialu, aby na blížícím se summitu EU takové závazky rezolutně odmítl – podle Babiše by 90% snížení emisí do roku 2040 znamenalo nepřijatelnou zátěž pro české občany, firmy a energetiku. Premiér Fiala reagoval, že Česko už podobně přísné cíle dlouhodobě blokuje spolu s dalšími státy a že právě díky nynější vládě dosud nebyly schváleny. Již v září Česká republika (spolu s dalšími zeměmi) zabránila na jednání ministrů životního prostředí prosazení daného cíle; vláda ho považuje za nerealistický a nedostatečně zohledňující dopady na jednotlivé státy a odvětví.

Evropská komise posvětila českou windfall tax přes námitky akcionářů ČEZ

Evropská komise zamítla stížnost minoritních akcionářů společnosti ČEZ na českou daň z

mimořádných zisků (tzv. windfall tax) uvalenou v letech 2023–2025 na energetické firmy, banky a další velké podniky. Minoritní akcionáři namítali, že 60% sazba daně a její tříleté trvání jdou nad rámec doporučení EU a hrubě poškodily zejména ČEZ (kde stát jako většinový akcionář fakticky přes daň odčerpá enormní část zisků na úkor dividend ostatních akcionářů). Evropská komise však dospěla k závěru, že česká opatření nejsou v rozporu s unijním právem: nařízení EU z roku 2022 nestanovilo pevný strop sazby ani délky trvání mimořádné daně a členské státy měly značnou volnost v nastavení podmínek. České republice tedy nehrozí ze strany Komise žádné řízení kvůli windfall tax; stěžovatelé zvažují, že případné další kroky podniknou soudní cestou.

Návrh „Chat Control“ rozděluje EU kvůli zásahu do soukromí

Kontroverzní návrh evropského nařízení o prevenci zneužívání dětí na internetu (přezdívaný „Chat Control“) naráží na odpor části členských států. Plánované hlasování ministrů v Radě EU 14. října bylo odloženo, neboť návrh v současné podobě nepodpořilo nejméně devět zemí včetně Česka, Německa či Rakouska. Návrh počítá s plošným prohledáváním soukromých online komunikací uživatelů (tzv. client-side scanning před zašifrováním zprávy) s cílem odhalovat dětskou pornografii a online predátory – kritici ale varují, že by taková masová kontrola narušila právo na soukromí a bezpečnost běžné komunikace. K obdobně skeptickému postoji se dříve přiklonil i Evropský parlament, který požaduje namísto plošného sledování zavést cílené mechanismy ochrany dětí na internetu.

Vyšlo na epravo.cz:

[Ústavní soud k alkoholu na pracovišti ve světle intenzity porušení pracovních povinností pedagogických pracovníků](#)

Představte si situaci, kdy učitelé místo vyučování sedí v kabinetě, v 10 hodin dopoledne popíjejí alkohol, odmítnou dechovou zkoušku a bez omluvy odcházejí ze školy, rovnou k lékaři. A to i přesto, že je čekají žáci na vyučovací hodině. Nejedná se o smyšlenou situaci, ale o reálný případ, ke kterému došlo na střední škole a byl dále předmětem...

[Testamentární svěřenské fondy: nevyužitý potenciál v právní pasti?](#)

Přestože byly svěřenské fondy do našeho právního řádu zakotveny již spolu s účinností nového občanského zákoníku, jsou do dnešního dne poměrně neprobádaným institutem. A ačkoliv povědomí o nich zvolna roste[1], totéž se nedá říct o jejich blízkých sourozencích, testamentárních svěřenských fondech, kterým se podrobněji věnuje tento...

[Změny zápisu zástavního práva do katastru nemovitostí už nejsou tabu. ČÚZK mění dlouholetou praxi](#)

Zástavní právo k nemovitostem je základním pilířem úvěrového financování. Přesto praxe českých katastrálních úřadů dlouhá léta působila určité komplikace, jakmile došlo ke změně úvěrového vztahu zajištěného již vloženým zástavním právem. Podle dosavadního přístupu připouštěl Český úřad zeměměřický a katastrální (dále jen ČÚZK) vklad změny...

[Právním účinkem služebnosti poživacího práva je vstup poživatele do právního postavení pronajímatele dle dříve uzavřené nájemní smlouvy](#)

Nejvyšší soud v čerstvém rozsudku sp. zn. 26 Cdo 1469/2025, ze dne 19. 8. 2025 řešil doposud judikatorně neřešenou otázku, zda právním účinkem uzavřené smlouvy o poživacím právu (služebnosti poživacího práva) je vstup poživatele do právního postavení pronajímatele dle dříve (ohledně shodného předmětu užívání a požívání)

[DEAL MONITOR](#)

Přinášíme Vám přehled významných mandátů předních advokátních kanceláří. Tentokrát jsou

reportovány mandáty advokátních kanceláří: AEGIS LAW, BŘÍZA & TRUBAČ, CERHA HEMPEL KALIŠ & PARTNERS, DRV LEGAL, DUNOVSKÁ & PARTNERS, EVERSHEDES SUTHERLAND, FINREG PARTNERS, HAVEL & PARTNERS, JŠK, NIRRIIS, RESOLV, ROWAN LEGAL A WEINHOLD...

Ukončení účasti společníka v s.r.o.

Společník může svoji účast ve společnosti s ručením omezeným ukončit několika způsoby. Právní úpravu těchto možností nalezneme v zákoně [90/2012](#) Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), v platném znění (dále jen „ZOK“). V tomto článku bychom si přehledně shrnuli jak dobrovolné, tak i nedobrovolné způsoby...

Akcionářské dohody a jejich vymahatelnost v české právní praxi

Akcionářské dohody představují v české korporační praxi nástroj, jehož význam a oblíbenost neustále narůstá. Ať už jde o joint ventures, vstup investora do společnosti nebo o strukturování vztahů mezi zakladateli, akcionářské dohody jsou již běžnou součástí uzavírané dokumentace. Přesto však zůstávají v mnoha ohledech právně problematickým...

Nenápadná novela SŘS s velkým potenciálem: urychlí změny ve správním soudnictví výstavbu?

Novela soudního řádu správního (dále jen „SŘS“), vyhlášená ve Sbírce zákonů pod č. 314/2025 dne 2. září 2025, nabude účinnosti 1. ledna 2026. Přijaté změny se zaměřují zejména na nové vymezení procesních práv osoby zúčastněné na řízení a možnost žalovat závazné stanovisko bránící vydání povolení, které se pro účely soudního přezkumu bude nově...

Odpovědnost zadavatele za správnost projektové dokumentace a (ne)možnost změny závazku ze smlouvy podle § 222 odst. 6 ZZVZ

Při zadávání veřejných zakázek podle zák. [134/2016](#) Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“) často zadavatelé postupují tak, že svěří tvorbu podkladů pro zadání veřejné zakázky externím odborníkům. Tyto podklady, které jim externí odborníci předají, však dále mnohdy zadavatelé nekontrolují, neboť se domnívají, že za správnost podkladů...

Nekalá soutěž: Když se byznys nehraje čistě

Když podnikatelé hrají podle pravidel, soutěž na trhu je zdravá, férová a prospěšná pro všechny – firmy i zákazníky. Co se ale stane, když někdo pravidla poruší a snaží se prosadit nečistými praktikami? Právě tehdy vstupuje na scénu pojem nekalá soutěž. V tomto třídílném seriálu se na ni podíváme blíže. V prvním článku nabídneme základní orientaci...

10 otázek pro ... Ivana Barabáše

Ivan Barabáš je zakládajícím společníkem advokátní kanceláře FORLEX. Vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy a Vysokou školu ekonomickou v Praze a své zkušenosti rozšířil při studijních a pracovních pobytech v Nizozemí. Má přes 20 let praxe v poradenství významným českým i mezinárodním klientům, zejména v oblasti podnikových transakcí...

K výpovědní době

Výpověď z pracovního poměru je jednostranné právní jednání, jež vede k rozvázání pracovního poměru, který končí uplynutím zákonem stanovené výpovědní doby. Je nutné, aby tak bylo učiněno vždy písemně (jinak se k výpovědi nepřihlíží) a doručeno druhé smluvní straně pracovního poměru, přičemž zaměstnanec není povinen důvod výpovědi uvádět, zatímco...

Zdroj: EPRAVO.CZ

Další články:

- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [10 otázek pro ... Barboru Paclíkovou](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)
- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Proč musí obhájce u soudu mlčet?](#)